

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	<i>Бакалавр</i>	Форма навчання	<i>Денна</i>	Навчальний рік/семестр	<i>I-Семестр 2023/2024</i>
-----------------------------	-----------------	-----------------------	--------------	-------------------------------	----------------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Сучасна українська мова з практикумом
Кафедра	Кафедра педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладами освіти
Освітня програма	Початкова освіта
Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова) Кількість кредитів Кількість годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Обов'язкова 6 кредитів Лекції: 30 годин Семінарські/практичні заняття: 42 годин Лабораторні заняття: 0 Самостійна робота: 108 годин
Викладач відповідальний за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладача) Адреса електронної пошти викладача	Коврей Дора Йосипівна – доктор філософії, викладач кафедри педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладами освіти. kore.dora@kmf.org.ua
Пререквізити навчальної дисципліни	Пререквізитом дисципліни «Сучасна українська мова з практикумом» є навчальний предмет «Українська мова» у закладах загальної середньої освіт. За планом навчального процесу вивчення курсу триває протягом одного семестру. Програма навчальної дисципліни складається з таких модулів: Змістовий модуль 1. Вступ. Фонетика. Фонологія. Орфоепія. Графіка й орфографія. Змістовий модуль 2. Лексикологія. Фразеологія. Змістовий модуль 3. Граматика. Морфеміка. Словотвір. Змістовий модуль 4. Морфологія. Іменні частини мови. Змістовий модуль 5. Дієслово. Дієслівні форми.Прислівник. Службові частини мови Змістовий модуль 6. Словосполучення. Просте речення. Змістовий модуль 7. Складне речення.

	<p>Постреквізитами дисципліни є «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Методика навчання української мови» та «Українська ділова мова».</p>
<p>Анотація дисципліни, мета, завдання та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, загальні та фахові компетентності, основна тематика дисциплін</p>	<p>«Сучасна українська мова з практикумом» зорієнтований на систематизацію знань та формування необхідних лінгвістичних знань, мовленнєвих умінь і навичок студентів спеціальності «Початкова освіта» та «Дошкільна освіта». У системі початкової та дошкільної освіти українська мова є основним навчальним предметом. Збагачення активного словника дітей і свідоме засвоєння основ граматичної будови української мови є необхідною умовою розвитку логічного мислення, емоційного сприйняття і естетичної оцінки явищ навколишньої дійсності, могутнім виховним стимулом, що сприяє розвитку особистості. Ознайомлення учнів із теоретичними основами науки про українську мову повинно бути органічно пов'язане з роботою над розвитком дитячого мовлення, його точності і виразності, над формуванням у дітей мовного смаку. Тому сучасна українська мова як навчальна дисципліна у підготовці вчителя початкових класів та вихователя посідає одне з центральних місць. Вивчення української мови студентами спеціальностей «Початкова освіта» та «Дошкільна освіта» допоможе майбутнім вчителям початкових класів та вихователів ЗДО не лише досконало володіти знаннями її фонетичної, лексичної граматичної системи, а й мати доступ до джерел української духовності, культури, можливість постійно збагачувати духовне життя, утверджувати своє «я» в колективі і суспільстві. Відчувати єдність з Українською державою, відчувати єдність із землею, на якій вони живуть, з народом – творцем і носієм української мови.</p> <p>Мета та завдання навчальної дисципліни</p> <p>Мета курсу – навчити студентів досконало володіти знаннями фонетичної, лексичної граматичної системи мови, сприяти підвищенню культури мовлення, виробленню і дальшому удосконаленню їх орфографічних і пунктуаційних навичок.</p> <p>Завдання курсу полягає в тому, щоб системно засвоїти матеріал фонетичного, лексичного та граматичного мовних рівнів. Ґрунтовне теоретичне та практичне вивчення рідної мови сприятиме підвищенню культури мовлення студентів, виробленню і дальшому удосконаленню їх орфографічних і пунктуаційних навичок. До важливих аспектів викладання курсу «Сучасна українська мова з практикумом» належить постійна увага до питань, пов'язаних із висвітленням відповідних мовних явищ літературі, орієнтація студентів на професійне застосування знань.</p> <p>Результати навчання (компетентності)</p> <p>До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:</p> <p>повинні сформуувати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) здатність здійснювати професійну науково-дослідну діяльність, використовуючи поглиблені знання професійно-орієнтованих гуманітарних наук, спеціалізованих філологічних дисциплін. 2) здатність виявляти мовне явище, збирати матеріал, систематизувати та описувати його; 3) здатність характеризувати основні поняття курсу; здійснювати фонетичний, лексичний, морфемний, словотвірний, морфологічний аналіз; пояснювати орфограми та пунктограми; практично володіти нормами сучасної української літературної мови; стилістично правильно оформлювати свою думку; послуговуватися всім лексичним багатством української мови, добирати синоніми, антоніми, фразеологізми, розпізнавати пароніми і вживати їх відповідно до значень; послуговуватися вербальними й невербальними засобами обміну інформацією; самостійно працювати над текстом. <p>Повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначення основних понять курсу; - особливості фонетичної, лексичної, граматичної системи мови; - специфіку української фонетики, лексики, морфології, синтаксису; - правила орфоєпії, орфографії, граматики, пунктуації <p>повинні вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - характеризувати основні поняття курсу; - здійснювати фонетичний, лексичний, морфемний, словотвірний, морфологічний, синтаксичний аналіз. - пояснювати орфограми та пунктограми.

Компетентності

Після успішного проходження курсу «Сучасна українська мова з практикумом» здобувач вищої освіти спеціальності Початкова та Дошкільна освіта володітиме наступними загальними та фаховими компетентностями.

Загальні компетентності:

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

Спеціальні компетентності:

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

Програмні результати навчання:

ПР-01 Організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПР-04 Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.

ПР-06 Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-12 Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

Тематика аудиторних занять.

Тема 1. Курс "Сучасна українська мова", його завдання, обсяг, зміст.

Тема 2. Предмет і завдання фонетики як розділу мовознавства. Зв'язок фонетики з іншими розділами мовознавства. Звуки і склади як фонетичні одиниці мови. Мовний апарат, його будова. Робота мовних органів під час творення голосних і приголосних звуків.

Тема 3. Поняття складу. Основні закономірності складоподілу в українській мові.

Тема 4. Морфонологія (фономорфологія) - розділ мовознавства про чергування фонем у складі морфем як зміни, що не спричинюються факторами сучасної мови.

Тема 5. Орфоепія як розділ мовознавства. Орфоепічні норми, їх значення та причини порушення.

Тема 6. Українська орфографія як розділ мовознавства. Принципи української орфографії: фонетичний, морфологічний, історичний, диференціюючий.

Тема 7. Предмет і завдання лексикології української мови. Словникове багатство української мови.

Тема 8. Поняття про фразеологію як розділ мовознавства. Фразеологізм. Співвідношення між лексичним значенням слова та значенням фразеологізму. Типи фразеологічних одиниць.

Тема 9.Словотвір як розділ мовознавства про способи і засоби творення слів.

Тема 10.Грамматика української мови як учення про її морфологічну та синтаксичну будову.

Тема 11. Іменник як частина мови. Значення іменника, його морфологічні ознаки і синтаксична роль.

Тема 12.Грамматичні категорії іменника. Категорія роду іменника, її морфологічне, лексичне та синтаксичне вираження. Іменники спільного роду.

	<p>Тема 13. Прикметник.</p> <p>Тема 14. Числівник.</p> <p>Тема 15. Займенник.</p> <p>Тема 16. Дієслово.</p> <p>Тема 17. Категорія часу дієслова.</p> <p>Тема 18. Прислівник.</p> <p>Тема 19. Службові слова, їх загальна характеристика та особливості. Прийменник</p> <p>Тема 20. Сполучник як частина мови, що служить для поєднання членів речення, компонентів складних речень. Типи сполучників за морфологічним складом та вживанням.</p> <p>Тема 21. Предмет і завдання синтаксису. Основні синтаксичні одиниці в українській мові. Поняття про словосполучення як одиницю синтаксису.</p> <p>Тема 22. Речення як основна синтаксична одиниця. Основні ознаки речення: предикативність, модальність, смислова, інтонаційна та граматична завершеність. Аспекти аналізу речення: структурний, логічний, семантичний. Поняття про структуру речення.</p> <p>Тема 23. Другорядні члени речення та їх функції у поширенні простого речення. Додаток як синтаксичне вираження об'єкта дії. Типи додатка: прямий і непрямий.</p> <p>Тема 24. Поняття про односкладне речення. Типи односкладних речень: означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові, номінативні та інфінітивні речення. Стилїстичні функції односкладних речень.</p> <p>Тема 25. Просте ускладнене речення</p> <p>Тема 26. Складне речення як синтаксична одиниця. Засоби вираження зв'язку між частинами складного речення: сполучники, сполучні слова, інтонація, порядок розташування частин.</p> <p>Тема 27. Період в українській мові, його синтаксичні особливості. Інтонація в періоді. Пунктуація в періоді.</p> <p>Тема 28. Пряма мова і слова автора. Непряма мова. Способи заміни висловів з прямою мовою і словами автора на непряму мову. Вільна непряма мова або невласне пряма мова. Діалог. Монолог.</p> <p>Тема 29. Сучасна українська пунктуація, її наукові основи. Значення пунктуаційних норм. Загальні відомості з історії пунктуації. Система розділових знаків сучасної української мови.</p> <p>Тема 30. Інтонація речення та пунктуація. Структура речення та пунктуація. Використання розділових знаків із спеціальними стилїстичними завданнями.</p>
<p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>Контроль знань та умінь здійснюється шляхом опитування на практичних заняттях, написання контрольних робіт, тестування, проведення іспиту в I семестрі.</p> <p>Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань. Об'єктом оцінювання знань студентів є програмовий матеріал дисципліни, засвоєння якого перевіряється під час контролю. Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту, написання реферату, створення лінгвістичного словника, створення презентації, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал. Завданням підсумкового контролю (залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу дисципліни, логіки та взаємозв'язків між окремими її розділами, здатність творчого використання набутих знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми, що впливає зі змісту дисципліни. При комплексній оцінці</p> <p>успішності викладач визначає види робіт і критерії оцінювання з урахуванням особливостей навчальної дисципліни, обсягу годин, відведених навчальним планом, контингенту студентів.</p> <p>Критерії оцінювання:</p> <p>1. При усних відповідях:</p> <p>— повнота розкриття питання; — логіка викладення, культура мовлення; — упевненість, аргументованість та емоційність; — використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); — аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки.</p>

2. При виконанні письмових завдань:

— мовна грамотність — повнота розкриття питання; — цілісність, системність, логічна послідовність, уміння формулювати висновки; — акуратність оформлення документа та письмової роботи; — підготовка матеріалу(реферату, презентації) за допомогою комп'ютерної техніки, різних технічних засобів (плівок, слайдів, приладів, схем тощо). Рівні досягнень студентів.

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом із подальшим його оцінюванням рекомендуємо застосовувати наступні рівні досягнень студентів.

Високий рівень. Студент вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної та додаткової літератури, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних і колективних завдань, самостійної роботи.

Достатній рівень. Студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань і вмінь для формулювання висновків, допускає несуттєві неточності.

Задовільний рівень. Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання в стандартних ситуаціях.

Низький рівень. Студент володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно.

Незадовільний рівень. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Оцінювання знань студентів При оцінюванні відповіді студентів та виконання ними практичних завдань враховується: вміння послідовно і детально висвітлювати проблемні питання сучасного ділового мовлення,

альтернативність їх осмислення в лінгвістичному аспекті; відповідне володіння загальними поняттями мовної культури, офіційно-ділового, наукового стилів; навички творчого застосування вмінь аналізувати кожен окремий вид документа, його структуру навички порядку оформлення, редагування та перекладу текстів документів; змістовність і правильність виконання завдань, чіткість і повнота відповіді, здатність поєднувати теоретичний матеріал з практичним його відтворенням; багатство лексичного запасу, культура писемного мовлення; дотримання орфографічних, пунктуаційних, синтаксичних, лексичних та граматичних норм сучасної української мови при виконанні практичних завдань.

Оцінка «5» А 90-100 балів Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками відповідає рівню компетенції - доскональному або продуктивному. Оцінка «відмінно» ставиться, якщо студент: виявляє глибокі знання з української мови (за професійним спрямуванням); виявляє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки, реалізує знання на практиці, наводить необхідні приклади не тільки за підручником, а й самостійно складені; викладає матеріал послідовно й правильно, не порушуючи норм літературної мови; відтворює усно й письмово запропоновані зразки документів. Відповідь відзначається багатством словника, граматичною правильністю, додержанням стильової єдності і виразності аналізу текстів документів, практичні завдання виконані правильно, грамотно. Може бути 1- 2 мовні неточності у доведеннях. Письмова робота виконана у повному обсязі: зроблений переклад з російської на українську мову без лексичних та граматичних помилок (допускається 2-3 описки).

Оцінка «4»В Дуже добре - достатньо високий рівень знань(умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок відповідає рівню компетенції - базовому або конструктивно-варіативному. Оцінка «добре» ставиться, якщо студент: в цілому впорався із завданням, виявив достатній рівень знань з української мови(за професійним спрямуванням); володіє знаннями щодо структури документів, вміє послідовно відтворювати їх текст; допускає деякі помилки, які сам виправляє після зауважень викладача, та поодинокі огріхи в послідовності викладу матеріалу чи мовленнєвому оформленні відповідно до мовних норм; в перекладі тексту допускає 5-6 помилок. Мовлення ілюструє наявність термінологічної лексики, відповідає стилістичним нормам.

Оцінка «4»С 75-81 балів Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок. Те ж, що й В, проте є порушення у послідовності викладання думки, у формуванні певних доведень відчутна поверховість.

	<p>Оцінка «3» (задовільно) D 69-74 балів – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності відповідає рівню компетентності - елементарному або продуктивному. Завдання, поставлені перед студентом, виконані, але не в повному обсязі. Спостерігається поверховість знань, відсутня аргументація доведень. Відчувається не завжди вдалий добір слова відносно контексту, не розрізняється основна і другорядна інформація. Відповіді бракує єдності стилю, виклад загалом зв'язаний, але помітна бідність словника. Студент виявляє знання й розуміння основних положень теми, але: ☐ викладає матеріал не досить повно та допускає помилки в формулюванні правил, виконанні практичних завдань; ☐ не вміє глибоко й переконливо обґрунтувати свої думки й відчуває невпевненість у доборі необхідних ілюстрацій; ☐ викладає матеріал непослідовно; ☐ плутається в реквізитах документа і допускає помилки при побудові його; ☐ допускає не більше 7-10 помилок в перекладі тексту; ☐ допускає помилки в мовленнєвому оформленні; ☐ не дбає про культуру мовлення.</p> <p>Оцінка «3» E 60-68 балів (задовільно) Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)</p> <p>Оцінка «2» (незадовільно) FX 35-59 балів з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання, відповідає рівню компетентності – початковому або рецептивному. Більшість змісту відповіді не продумана, практичне завдання неправильно виконане або зовсім не виконане. Наявні прогалини в теоретичних знаннях. Лексика висловлювань бідна, немає послідовності викладу думок, у практичній роботі допущено 5-6 орфографічних та 3-4 пунктуаційні помилки. Студент не може побудувати документ, допускає значну кількість граматичних та лексичних помилок в перекладі тексту.</p> <p>F 1-34 балів Незадовільно з повторним вивченням курсу - досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення курсу</p>
<p>Інша інформація про дисципліну (технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>Опорні конспекти лекцій; плани практичних занять, завдання для самостійної роботи.</p> <p>Перелік наочних та технічних засобів навчання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опорні конспекти; 2. Навчальні посібники; 3. Робоча навчальна програма; 4. Збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів. 5. Навчально-методичний комплекс розміщено в доступі системи Moodle. 6. Презентації до занять. <p>Політика навчальної дисципліни</p> <p>Здобувач вищої освіти повинен:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконувати графік навчального процесу та вимоги навчального плану; • в обов'язковому порядку відвідувати всі види навчальних занять, передбачені навчальним планом; • глибоко та всебічно оволодіти знаннями та вміннями, які будуть необхідні майбутньому працівнику високої кваліфікації; • заздалегідь інформувати викладача у разі неможливості з поважних причин відвідувати заняття; • складати залік, виконувати контрольні та інші роботи, що визначені робочими навчальними планами. Обов'язковою є присутність здобувача освіти першого (бакалаврського) рівня освіти на модульному і підсумковому контролях. Здобувач успішно навчається, якщо послідовно набирає кредити, необхідні для здобуття бажаного ступеня. Для цього потрібно, щоб накопичувальний бал був не нижче, ніж 60 упродовж семестру. Якщо накопичувальний бал нижче 60, здобувач вважається неуспішним і може бути відрахований відповідно до чинного законодавства.
<p>Рекомендована і допоміжна література навчальної дисципліни та інші</p>	<p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / А.К.Мойсієнко, О.В.Бас-Конененко, В.В.Берковець та ін. – К. : Знання, 2013. – 340 с. 2. Сучасна українська літературна мова: Морфологія: підручник Л.А.Алексієнко, О.М.Зубань, І.В.Козленко; за ред. А.К.Мойсієнка; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – К.: Знання, 2013. – 524 с.

інформаційні ресурси

3. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис: підручник /А.К.Мойсієнко, І.М.Арібжанова, В.В.Коломийцева та ін.; за ред. А.К.Мойсієнка; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – К.: Знання, 2013. – 238 с.

4. Стахів М.О. Крохмальна Г.І. Сучасна українська літературна мова з практикумом – Львів : навч. посібник / М.О.Стахів, Г.І. Крохмальна. – ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 456с.

Допоміжна література

1. Бобир О. Етикет учителя : навч.-метод. посіб. / О. Бобир. – К. : Ленвіт, 2004. – С. 4–34.

2. Бобир О. В. Етикет учителя : навч.-метод. посіб. / О. В. Бобир. – К. : Слово, 2009. – С. 2–23.

3. Богдан С. К. Мовний етикет українців : традиції і сучасність / С. К. Богдан. – К. : Рідна мова, 1998. – С. 6–85.

4. Васянович Г. П. Педагогічна етика : навч.-метод. посіб. – Львів : Норма, 2005. – С. 34–42.

5. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / [уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел]. – К., Ірпінь : ВТФ “Перун”, 2005. – С. 8–486.

6. Винницький В. Українська акцентна система : становлення, розвиток / В. Винницький. – Львів, 2002. – С. 3–34.

7. Волкотруб Г. Й. Стилїстика ділової мови / Г. Й. Волкотруб. – К. : МАУП, 2002. – С. 23–29.

8. Гриценко Т. Б. Українська мова та культура мовлення : навч. посіб. для студ. аграрних вищих навч. закладів та коледжів / Т. Б. Гриценко. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – С. 12–126.

9. Караванський С. Секрети української мови / С. Караванський. – Л. : БаК, 2009. – С. 23–43.

10. Комарова І. Культура педагогічного спілкування вчителя / І. Комарова // Шлях освіти. – 2001. – № 1. – С. 8–46.

11. Культура фахового мовлення : навч. посіб. / [за ред. Н. Д. Бабич]. – Чернівці : Книги–XXI, 2005. – С. 15–86.

12. Мацюк З. Українська мова професійного спрямування : навч. посіб. / З. Мацюк, Н. Станкевич. – К. : Каравела, 2008. – С. 3–234.

13. Словник-довідник з культури української мови / [Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська, З. Терлак]. – К.: Знання, 2006. – С. 2–235.

14. Стахів М. Український комунікативний етикет : навч.-метод. посіб. / М. Стахів. – К. : Знання, 2008. – С. 11–23.

15. Авраменко О. Нові підходи до оцінювання власного висловлення учня // Українська мова й література в сучасній школі, 2013.–№2.–С. 20–23.

Інтернет – ресурси

<http://www.mova.info/>

<http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm>

<http://sum.in.ua/>

<https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLEoEWGEBriPCTBIOQbXIIDzFFakriePu->